

Sukupuolen ja ihmisarvon teologiaa

Mies ja nainen suhteessa Jumalaan

1. LUOMINEN - ISÄ
 2. LUNASTUS - POIKA
 3. PYHITYS – PYHÄ HENKI
- ☐ Kaiken Jumalan pelastavan työn suhteen nainen ja mies ovat samassa asemassa.

Luominen

1.Moos.1:26-28, 31: "Jumala sanoi: "Tekkäämme ihminen, tekkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu." **Ja Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät** ja sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu." [...]

"Ja Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja **kaikki oli hyvää**. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kuudes päivä."

Radikaali sukupuolikäsitys

- ☐ Kristillisen ihmiskuvan perusta.
- ☐ Mies ja nainen ovat yhdessä Jumalan kuva
- ☐ Sukupuolten erilaisuus on hyvä, se kuuluu Jumalan kuvana olemiseen.
- ☐ Ei eriarvoisuutta mutta erilaisuus, joka ei rajoitu vain ruumiin erilaisuuteen
 - ⇒ Erilaiset vahvuudet ja heikkoudet
 - ⇒ Osittain erilaiset tehtävät
- ☐ Yhteinen ihmisyyys.

Lunastus

Gal.3:26-28: ”Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. **Yhdentekevää**, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, **mies vai nainen**, sillä **Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi.**”

- ▣ Kristus vuodatti verensä Golgatalla yhtä lailla naisten kuin miestenkin syntien sovittamiseksi.

Pyhitys

- ▣ Evankeliumi on tarkoitettu yhtä lailla kaikille ihmisille sukupuolesta riippumatta.
- ▣ Samoin kaste ja ehtoollinen.
- ▣ Pyhä Henki annetaan sukupuolesta riippumatta.
- ▣ Lähetyskäsky annettu sukupuolesta riippumatta.
- ▣ Naisilla ja miehillä voi olla kuitenkin erilaiset tehtävät seurakunnassa, koska Jumala ei halua tehdä tyhjäksi luomistyötään.

Feministiteologia

- ▣ Yhteinen nimitys hyvin laajalle joukolle ideologioita ja tutkimusmetodeja. Yhteistä on naisnäkökulman esiintuominen teologiassa tai kirkossa.
- ▣ Nousukausi 1960-luvulta. Feministiteologia on alkuperältään lähempänä feminismiä kuin teologiaa.
- ▣ Feministiteologia on yhteiskunnallisista ja kirkkopoliittisista syistä ja naisnäkökulmasta tehtävää kristillisen perinteen kritiikkiä ja uudelleentulkintaa.
- ▣ Tavoitteena on muuttaa uskon sisältöä ja kirkollisia valtarakenteita naisnäkökulmasta käsin.
- ▣ Feministin kirosana: *Patriarkaatti*
 - tarkoittaa sekä miesvaltaisuutta että kaikkia hierarkkisia valtarakenteita.
- ▣ Ihanteena on tasa-arvoinen yhteiskunta, jossa kukaan ei ole toisen yläpuolella.

Feminismin aallot

1. Aalto
 - 1800-luvun lopulta
 - Naisen ja miehen erilaisuutta ei kiistetä, mutta yhtäläistä ihmisarvoa korostetaan ja vaaditaan tasapuolista kohtelua.
2. Aalto
 - 1960 –luvulta
 - Naisen ja miehen erilaisuutta ja naisen paremmuutta korostetaan
 - Ns. seksuaalinen vapautuminen
3. Aalto
 - 1980-luvulta
 - Sukupuolisuus nähdään sosiaalisena konstruktiona irrallaan biologisesta sukupuolesta
 - Myös biologista sukupuolta voi muokata.
 - Konstruktivistinen sukupuolikäsitys

Kaksi sukupuolikäsitystä

Komplementaristinen

- ▣ Sukupuolisuus on pysyvä, Jumalan tarkoittama ominaisuus.
- ▣ Sukupuolet täydentävät toisiaan.
- ▣ Sukupuoli voi vaikuttaa siihen, millaisissa tehtävissä henkilö toimii.
- ▣ Ihminen nähdään persoonana, jolla on paikkansa yhteisössä.
- ▣ Ihmisellä ääretön arvo Jumalan kuvana. => ihmisarvo ei riipu asemasta

Konstruktivistinen

- ▣ Sukupuolisuus on liukuva ja muuttuva ominaisuus.
- ▣ Sukupuoli ei saa rajoittaa yksilönvapautta.
- ▣ Ihminen nähdään irrallisena yksilönä.
- ▣ Ihmisarvo ei määräydy Jumalasta käsin, ihmisarvo = ihmisten osoittama arvostus yksilölle. Valta = arvo.

Feministiteologian syytökset 1

”Raamattu on miesten kirja miehille”

- On kokonaan tai lähes kokonaan miesten kirjoittama, mutta on siitä huolimatta onnistunut kautta historian välittämään saman uskon myös naisille.
- Jumalan ilmoitus ei ole sukupuolisidonnainen.

Feministiteologian syytökset 2

”Kristillinen usko mies-Jumalaan tekee naisista vähemmän arvokkaita”

- Kristillisen uskon mukaan kumpikin sukupuoli luotiin Jumalan kuvaksi ja siksi näillä on yhtäläinen ihmisarvo.
 - Feministinen usko persoonattomana jumaluuteen vie pohjan kaikkien ihmisten ihmisarvolta, myös naisten.
 - Jumalakuva muuttaminen ilmoituksen vastaisesti on epäjumalanpalvelusta.

Kirkon nykyinen opetus Jumalan sukupuolesta?

Kirkon yhteiskuntatyön sihteeri Ilkka Sipiläinen kirjoittaa www.evl.fi -portaalissa otsikolla ”Jumala, luomakunnan Äiti ja Isä” seuraavasti:

”Raamatussa siis ilmaistaan Jumala milloin patriarkkana, herrana, isänä ja kuninkaana. **Mitään niistä Jumala ei toki ollut tai ole**, mutta ne ovat auttaneet kuvaamaan häntä, jota ei voi kuvata.

[...]Mutta miksi kutsua Jumalaa vain isäksi? Hän luo kaiken aikaa elämää ja pitää sitä yllä – eikö hän ole paremminkin Vanhempi – Äiti ja Isä? Erityisesti naisteologit ovat heränneet kysymään edellä sanottua. En haluaisi puhua Jumalasta vain Äitinä, kuten en Isänäkään, vaan molempina. Hän sulkee sisäänsä niin miehen kuin naisen, mutta on jotakin aivan muuta.

Kokeilen tässä rukouksessa erilaisia kuvia Jumalasta: Miltä ne tuntuvat ja toimivatko ne? Jospa kutsun Jumalaa Äidiksi ja Isäksi, Auringoksi, Vuoreksi, Mereksi? Mikään sanomastani ei määrittele Jumalaa, vaan puhuttelee häntä. **Tiedän, että Jumala ei ole äiti tai isä**, ei liioin aurinko tai vuori. Mutta ne ovat hänessä ja hänen kauttaan.”

Jumalanrakennusprojekti

”Puolet puusta hän polttaa, paistaa sen päällä lihaa, syö, tulee kylläiseksi, lämmittelee ja sanoo: ”Hohhoijaa! Siinäpä kunnon tuli. Jo alkaa tarjeta!” Mutta lopusta puusta hän veistää itselleen jumalan, patsaan, jota hän kumartaa ja palvoo. Hän rukoilee sitä ja sanoo: -- Pelasta minut! Olethan sinä minun jumalani!

Mitään he eivät tiedä, mitään eivät ymmärrä! Heidän silmänsä ovat tahmautuneet umpeen, eivät he näe, heidän sydämensä on turtunut, eivät he tajua. Eivät he ota opikseen, ei heillä ole älyä eikä ymmärrystä

Soili Haverinen, TM (soili.haverinen@gmail.com)

sanoa: -- Puolet siitä poltin tulisijassa, hiilloksella paistoin leipää, paistoin lihaa ja söin. Ja sen rippeistä minä tein tuollaisen iljetyksen! Puupölkkyäkö tässä pitäisi kumartaa?" (Jes.44:16-19)

Feministiteologian syytökset 3

3. "Kristinusko on myöntänyt naiselle saman arvon kuin miehelle vasta sitten, kun naiset saavat toimia pappeina ja heidän pappeutensa hyväksytään kiistatta."

- Väite sisältää virheellisen käsityksen kristillisestä ihmiskuvasta.
- Kristillisen ihmiskuvan mukaan jokainen ihminen on äärettömän arvokas tehtävästä ja ominaisuuksista riippumatta.

Feministiteologian syytökset 4

" Kaikki hierarkiat ovat alistavia, Kristinusko on hierarkkinen => Kristinusko alistaa"

Kristinuskon hierarkia on rakkauden, itsensä alentamisen ja huolenpidon hierarkiaa, ei alistavaa.

- Feministinen ihanne on lopulta kylmä ja yksinäinen, rakkaudeton maailma.

Lopuksi

- ▣ Feministiteologia vaatii kristinuskkoa, Raamattua ja jopa Jumalaa itseänsä tuomiolle, mutta näin tehdessään se yrittää itse asettua auktoriteetiksi, jota vastustaa.
- ▣ Feminismi ei ole rauhantahtoinen ideologia. Se pyrkii alistamaan kaiken valtaansa niin kirkossa kuin yhteiskunnassa.
- ▣ Perinteisellä luterilaisella uskontulkinnalla ei ole yhteistä ideologista pohjaa Raamatun auktoriteetista luopuneen feministiteologian kanssa.
- ▣ Irtautuessaan Raamatun ilmoituksesta ja siihen pohjautuvasta kristillisestä uskosta feministiteologia on astunut hyllyvälle suolle, johon uppoavat lopulta myös sen keskeisimmät ihanteet: ihmisarvo ja tasa-arvo.
- ▣ Raamattuun perustuva kristillinen ihmiskuva antaa sekä naisille että miehille äärettömän suuren arvon.